

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM

OKRĘGU SZKOLNEGO ŁUCKIEGO

Nr. 2 (136).

Równe, dnia 10 lutego 1937 r.

ROK XIV.

TREŚĆ:

CZEŚĆ URZĘDOWA:

Poz. 7.	W sprawie stosowania ust. 2 art. 56 ustawy o ustroju szkolnictwa w stosunku do absolwentów seminariów nauczycielskich	str. 18	Poz. 12.	W sprawie przyjmowania przez urzędy na zabezpieczenie pretensji Skarbu Państwa weksli własnych, niezaopatrzonych w indosy, a wystawionych przez samych dłużników	str. 24
„ 8.	W sprawie zmiany niektórych postanowień o opłatach szkolnych w państwowych szkołach średnich ogólnokształcących, państwowych zakładach kształcenia nauczycieli oraz przy egzaminach nauczycieli szkół powszechnych	„ 18	„ 13.	W sprawie wartości kaucyjnej i wadialnej 4 ⁰ / ₀ Pożyczki Konsolidacyjnej	„ 24
„ 9.	W sprawie nauczania fizyki w klasie IV gimnazjum według nowego ustroju	„ 18	„ 14.	W sprawie ogłoszenia przetargów publicznych w „Biuletynie Przetargowym“	„ 24
„ 10.	O opłatach szkolnych w szkołach zawodowych	„ 20	„ 15.	W sprawie Harcerskiego Kursu Zuchowego dla nauczycieli w Nierodzimiu	„ 25
„ 11.	O zwalnianiu od opłat w postępowaniu administracyjnym osób ubogich oraz osób, wnoszących skargi i zażalenia na działalność urzędników i urzędów	„ 23	„ 16.	W sprawie wypłaty pensji za order „Virtuti Militari“ za rok 1937	„ 25
			„ 17.	Komunikaty	„ 26

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA:

Zespół Pedagogiczny w Równem — pod red. Dr. Janiny Czystowskiej — Jak ma nauczyciel dopomagać uczniom do samowychowywania się	str. 27	Nabytki Państwowej Centralnej Biblioteki Pedagogicznej w Równem	str. 29
		Nowe książki i wydawnictwa	„ 32

CZĘŚĆ URZĘDOWA

7

OKÓLNIK MINISTRA W. R. i O. P. Nr. 121.

z dnia 23 listopada 1936 r. (IV UP-12658/36)
**w sprawie stosowania ust. 2 art. 52 ustawy
 o ustroju szkolnictwa w stosunku do absol-
 wentów seminariów nauczycielskich.**

Okoliczność, że licea pedagogiczne nie zostały jeszcze zorganizowane, uniemożliwia absolwentom dotychczasowych seminariów nauczycielskich uzyskanie cenzusu formalnego, koniecznego do kontynuowania studiów na szczeblu akademickim.

Chcąc w obecnym okresie przejściowym umożliwić absolwentom seminariów nauczycielskich dalsze kształcenie się, zawiadamiam, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego załatwiać będzie zasadniczo przychylnie wszystkie wnioski Rad Wydziałowych, przedstawione w myśl ust. 2 art. 52 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389), dotyczące zezwolenia absolwentom seminariów nauczycielskich na studiowanie w szkołach akademickich w charakterze studentów na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego (kierunek humanistyczny) i Wydziałach Humanistycznych i Studiach Pedagogicznych Uniwersytetów.

Minister Wyznań Religijnych
 i Oświecenia Publicznego
 (—) *W. Świątosławski.*

8

OKÓLNIK MINISTRA W. R. i O. P. Nr. 1.

z dnia 8 stycznia 1937 r. (I R-10925/36)

**w sprawie zmiany niektórych postanowień
 okólnika Nr. 85 z dnia 14 czerwca 1934 r.
 (I. R-4547/34) o opłatach szkolnych w pań-
 stwowych szkołach średnich ogólnokształcą-
 cych, państwowych zakładach kształcenia nau-
 czycieli oraz przy egzaminach nauczycieli
 szkół powszechnych.**

Z mocą obowiązującą od drugiego pół-
 roczza roku szkolnego 1936/37 obniżam o zł. 20—
 roczną takse administracyjną, pobieraną od
 uczniów państwowych szkół średnich ogólnok-

kształcących i klas gimnazjalnych, utworzonych przy państwowych zakładach kształcenia nauczycieli.

W związku z powyższym punk 9 okólnika Nr. 85 z dnia 14 czerwca 1934 r. (Dz. Urz. Ministr. W. R. i O. P. Nr. 6—7 z dnia 31 lipca 1934 r., poz. 96) otrzymuje brzmienie następujące:

„Taksa administracyjna roczna . 200 zł.
 dla uczniów wstępujących po raz
 pierwszy do państwowej szkoły
 średniej 203 zł.”

Minister

(—) *W. Świątosławski.*

9

OKÓLNIK MINISTRA W. R. i O. P. Nr. 2.

z dnia 11 stycznia 1937 r. (II Pr-216/37)

**w sprawie nauczania fizyki w klasie IV gim-
 nazjum według nowego ustroju.**

Ze względu na trudności, nasuwające się przy wykonaniu nowego programu fizyki w klasie IV gimnazjum, ustalam następujące wskazania:

A. Rozkład czasu.

Materiał nauczania powinien być rozłożony najwyżej na 32 tygodnie (reszta czasu pozostaje na powtórzenia ogólniejsze i przypadki nieprzewidziane, powodujące stratę lekcyj). W tym czasie musi być opracowany cały materiał nauczania, rozłożony na trzy główne działy. Rozporządzalne godziny zaleca się podzielić pomiędzy te trzy działy w sposób następujący:

- a) nauka o siłach, pracy i ruchu—44 godz. (czyli 11 tyg. pracy);
- b) o prądzie elektrycznym — 64 godz. (czyli 16 tyg. pracy);
- c) o świetle—20 godz. (czyli 5 tyg. pracy).

W tych ramach należy rozplanować pracę szczegółowiej, licząc się z koniecznością równomiernego ujmowania poszczególnych fragmentów programu, oraz warunkami miejscowymi (zaopatrzenie pracowni i t. p.).

B. Ćwiczenia uczniowskie w klasie IV.

1. Wskazania ogólne.

Obszerny materiał nauczania w klasie IV zmusza do bardzo oględnego rozporządzania czasem. W granicach, ustalonych dla poszczególnych działów, musi się mieścić opracowanie zasadniczych zagadnień wraz z ugruntowaniem nabytych wiadomości i kontrolą postępów uczniów. Jakkolwiek opracowanie nowego materiału winno się odbywać w miarę możliwości drogą laboratoryjną, ćwiczenia uczniowskie, których wykonanie wymaga dłuższego czasu (1 godzina do 2 godzin), należy stosować z umiarem i — wobec braku czasu — zastępować mniej konieczne przez demonstracje nauczyciela. Wykaz poniższy obejmuje najważniejsze tematy dłuższych ćwiczeń uczniowskich; w przeciętnych warunkach nauczania wszystkie te ćwiczenia powinny być wykonane przez uczniów t. zw. równym frontem. W gimnazjach, w których warunki nauczania są korzystniejsze, liczbę ćwiczeń tego typu można powiększyć, nigdy jednak nie powinno się to dźiać kosztem gruntowności pracy i wartości jej wyników.

Oprócz ćwiczeń, podanych w spisie, uczniowie będą oczywiście wykonywali krótsze doświadczenia i proste pomiary, które również mogą być zaliczone do ćwiczeń (w obszerniejszym znaczeniu tego słowa).

Zwraca się przy tym uwagę, że program nauki w gimnazjum nie usztywnia bezwzględnie charakteru lekcji ćwiczeniowych, mówiąc wyraźnie na str. 295, że „na lekcjach tych nauczyciel może, w miarę potrzeby, poza ćwiczeniami i ich bezpośrednim omówieniem, wprowadzać tematy ogólniejsze i rozpatrywać je” z ćwiczącą się grupą. W związku z tym nauczyciel może zużytkowywać niekiedy na takie rozważania, a także na doświadczenia pokazowe, nawet całą godzinę „ćwiczeniową”, jeżeli to jest uzasadnione bądź trudnościami w wyczerpaniu materiału, bądź brakiem warunków laboratoryjnych.

2. Wykaz najważniejszych ćwiczeń uczniowskich.

Część I. O siłach, pracy i ruchu.

1. Cechowanie dynamometru.
2. Składanie i rozkładanie sił.
3. Dźwignia dwustronna i jednostronna.
4. Bloki: nieruchomy i ruchomy. Wielokrążek (kluba).
5. Równia pochyła.
6. Równość pracy na maszynach prostych.
7. Tarcie.
8. Spadanie ciał (zależność drogi od czasu).
9. Rzuty (poziomy i ukośny).

10. Mechaniczny równoważnik ciepła.
11. Ruch wahadłowy i inne ruchy drgające.
12. Rezonans (mechaniczny i akustyczny).

Część II. O prądzie elektrycznym.

13. Ćwiczenia wstępne z prądem (objawy cieplne, magnetyczne, chemiczne).
14. Zjawiska elektrochemiczne (elektroliza) — jakościowo.
15. Voltometr miedziowy (ilościowo).
16. Ciepne objawy prądu: pomiar pracy prądu.
17. Zależność natężenia prądu od napięcia (opór elektr.).
18. Zależność oporu od długości, przekroju poprzecznego i rodzaju przewodnika.
19. Łączenie ogniw i przewodów.
20. Ćwiczenia wstępne z elektromagnesem i magne sem.
21. Instalacja dzwonekowa (ćwiczenie montażowe).
22. Zasadnicze doświadczenia na wzbudzanie prądów indukcyjnych.

Część III. O świetle.

23. Odbicie światła (zwierciadło płaskie).
24. Załamanie światła.
25. Soczewki.
26. Przyrządy optyczne (zestawienie lunety i mikroskopu).

C. Sposób użycia podręczników dla klasy IV.

Wyczerpanie materiału nauczania w klasie IV może być w dużym stopniu utrudnione przez niewłaściwe posługiwanie się podręcznikiem, a zwłaszcza przez zbyt niewolnicze trzymanie się tekstu, bez uwzględnienia tej okoliczności, że nie wszystkie ustępy są przeznaczone do opracowania w klasie, że niektóre można włączyć do zakresu domowej lektury ucznia, że liczne ćwiczenia i zastosowania techniczne są podane do wyboru i t. d.

W szczególności należy pamiętać, że nie wszystkie doświadczenia, które mogłyby być stosowane jako *ćwiczenia* uczniowskie (nawet gdy podręcznik wyraźnie je tak oznacza), muszą być przerabiane w tej formie. Przy wyborze w tym względzie należy się kierować wykazem, podanym powyżej w dziale B.

Ćwiczenia, opisane w podręcznikach, a nie wymienione w tym wykazie, mogą wystąpić m. in. jako demonstracje nauczyciela. Jeżeli podręcznik podaje kilka doświadczeń (pokazów, lub ćwiczeń) na dany temat, nauczyciel wybiera te, które w danych warunkach uważa za najbardziej odpowiednie.

Zastosowania podane w programie jako obowiązujące bez wyboru:

- a) zasada unoszenia się latawca i samolotu;
- b) silniki parowe i spalinowe;
- c) instalacja oświetleniowa;
- d) zasada mikrofonu i telefonu;
- e) dedektor kryształkowy;

f) własności optyczne oka; okulary — powinny być opracowane na lekcjach; pozostałe zastosowania, podane jako obowiązujące bez wyboru, nadają się do samodzielnego opracowania przez uczniów przy pomocy podręcznika (w domu), przy czym będzie niezbędne sprawdzanie przez nauczyciela na lekcji nabytych przez uczniów wiadomości, oraz pożądane w miarę możliwości uzupełnianie tych wiadomości, również na lekcji.

W zasadzie należy opracowywać tak samo (t. j. przy pomocy podręcznika w domu i t. d.) wybrane tematy spośród „przykładów zastosowań do wyboru”. Jednakże przy wielkim braku czasu liczbę tych zastosowań (wybranych) można bardzo znacznie ograniczyć.

Oprócz tekstu, odpowiadającego ściśle programowi, podręczniki zawierają również pewne miejsca, *wykraczające poza program* a zamieszczone dla warunków szczególnie korzystnych, kiedy byłoby możliwe pewne rozszerzenie treści i podniesienie poziomu, lub też przeznaczone dla uczniów, wyjątkowo interesujących się fizyką. Tematy te w nauczaniu zbiorowym można oczywiście pomijać.

Minister

(—) W. Świętosławski.

10

OKÓLNIK MINISTRA W. R. i O. P. Nr. 4

z dnia 13 stycznia 1937 r. (I R-10926/36)

o opłatach szkolnych w szkołach zawodowych.

Z mocą obowiązującą od drugiego półrocza roku szkolnego 1936/37 zarządzam pobieranie w państwowych szkołach, seminariach i na kursach zawodowych następujących opłat szkolnych.

I. Takse za egzamin wstępny uiszczają wszyscy kandydaci przystępujący do tego egzaminu:

a) na kurs pierwszy w szkołach technicznych, średnich technicznych kolejowych, w szkołach i liceach handlowych oraz w średnich szkołach rolniczych i ogrodniczych jak również w liceach rolniczych zł. 5.—

b) w szkołach rzemieślniczo przemysłowych (męskich i żeńskich), w szkołach mistrzowskich, w szkołach ręko-

dzielniczych i gospodarczych żeńskich, seminariach zawodowych żeńskich i w szkołach niższych technicznych kolejowych zł. 3.—

c) we wszystkich gimnazjach zawodowych, zorganizowanych według nowego ustroju zł. 5.—

II. Takse za badania psychotechniczne uiszczają wszyscy kandydaci poddawani tym badaniom:

a) w szkołach wymienionych w p. I ust. a i c zł. 2.—

b) w szkołach wymienionych w p. I ust. b zł. 1.—

III. Taksa za egzamin dla eksternów w zakresie programu średniej szkoły zawodowej oraz w zakresie programu seminarium nauczycielek . zł. 60.—

IV. Takse wstępną czyli wpisowe uiszczają wszyscy uczniowie nowoprzyjęci do szkoły lub na kurs:

a) we wszystkich szkołach oraz na kursach z wyjątkiem kursów wędrownych, kursów korespondencyjnych i szkół przysposobienia rolniczego . . zł. 10.—

b) w szkołach przysposobienia rolniczego zł. 5.—

V. Taksa za egzamin końcowy we wszystkich szkołach i kursach . . . zł. 10.—

VI. Taksa za świadectwa:

a) za świadectwo ukończenia szkoły lub kursu zł. 5.—

(Uwaga: Świadectwa (wykazy postępów) roczne, półroczne, względnie semestralne wydaje się bezpłatnie.

b) za świadectwa, wydawane eksternom ze złożenia egzaminu . . . zł. 5.—

c) za duplikaty świadectw ukończenia szkoły lub kursu zł. 10.—

d) za duplikaty świadectw (wykaz postępów) rocznych, półrocznych, względnie semestralnych zł. 12.—

e) za duplikaty świadectw, wydanych eksternom zł. 10.—

VII. Taksa administracyjna.

A. W szkołach:

a) technicznych:

1) na wydziałach mechanicznych, mechanicznych kolejowych, elektrycznych, elektromechanicznych, mechaniczno-elektrotechnicznych, lotniczych, samochodowych, młynarskich, włókienniczych, górniczych, hutniczych, przemysłowo-leśnych, chemicznych, ceramicznych, piwowarskich . . . rocznie zł. 170

2) na wydziałach budowlanych, drogowych, drogowo-budowlanych, drogowo-wodnych, mierniczych, melioracyjnych, miernictwa kopalnianego, eksploatacyjnych kolejowych . . .	rocznie	zł. 130	f) rocznych elektromonterów i dla pracowników przemysłu metalowego	rocznie	zł. 60
b) ogrodniczych średnich . . .	rocznie	zł. 170	g) kilimkarstwa, płatne z góry	miesięcznie	zł. 12
c) ogrodnictwa w Poznaniu i w Państw. Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie oraz w leceach rolniczych	rocznie	zł. 200	h) rysunków zawodowych dla rzemieślników przemysłu metalowego, budowlanego i drzewnego, płatne z góry	miesięcznie	zł. 3
d) rolniczych średnich . . .	rocznie	zł. 80	i) rysunku odręcznego, płatne z góry	miesięcznie	zł. 3
e) kolejowych niższych . . .	rocznie	zł. 80	j) snycerstwa i rzeźbiarstwa dla rzemieślników przemysłu drzewnego, kamieniarskiego i sztukatorskiego, płatne z góry	miesięcznie	zł. 3
f) rzemieślniczo - przemysłowych męskich, rękodzielniczych i gospodarczych żeńskich oraz w szkołach niższych zorganizowanych w/g nowego ustroju z wyłączeniem szkół niższych rolniczych	rocznie	zł. 80	k) rękodzielniczych, gospodarczych i handlowych, zorganizowanych przy szkołach średnich zawodowych i żeńskich seminariach zawodowych, płatne z góry	miesięcznie	zł. 5
g) seminariach zawodowych żeńskich	zł. 90		l) rękodzielniczych i gospodarczych, zorganizowanych przy niższych szkołach zawodowych z wyłączeniem szkół niższych rolniczych, płatne z góry	miesięcznie	zł. 3
h) rzemiosł budowlanych, koszykarskich i szewskich	rocznie	zł. 40	m) trykotarstwa maszynowego i haftu maszynowego, płatne z góry	miesięcznie	zł. 5
i) w liceach i szkołach handlowych	rocznie	zł. 130	n) wieczornych kroju i szycia, zorganizowanych przy państwowych szkołach i seminariach zawodowych żeńskich z wyłączeniem szkół niższych rolniczych żeńskich, płatne z góry	miesięcznie	zł. 5
j) mistrzów mechaników, mistrzów budowlanych, drogowych melioracyjnych, oraz na kursie majstrów i podmajstrzych młynarskich w Bydgoszczy	rocznie	zł. 100	o) korespondencyjnych—od przedmiotu, płatne z góry . . .	półrocznie	zł. 5
k) w szkole wiertniczej w Borysławiu	rocznie	zł. 130	p) wędrownych, prowadzonych przez państwowe szkoły zawodowe żeńskie z wyłączeniem szkół niższych rolniczych żeńskich, płatne z góry	miesięcznie	zł. 2
l) we wszystkich gimnazjach zawodowych, zorganizowanych według nowego ustroju	rocznie	zł. 170			
l) w szkołach przysposobienia w gospodarstwie rodzinnym I stopnia	rocznie	zł. 30			
m) w szkołach przysposobienia w gospodarstwie rodzinnym II stopnia	rocznie	zł. 90			
n) w szkołach przysposobienia kupieckiego I stopnia	rocznie	zł. 90			
o) w szkołach przysposobienia kupieckiego II stopnia oraz w szkołach przysposobienia administracyjno-handlowego	rocznie	zł. 170			
B. Na kursach:					
a) radiotechnicznych, ogrodnictwa w Poznaniu i Wilnie	rocznie	zł. 130	VIII. Uczniowie wydziału elektromonter-skiego Państwowej Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej w Poznaniu, przebywający na obowiązkowej praktyce pozaszkolnej, opłacają takse w wysokości zł. 15 półrocznie. Taksa ta pobierana jest jako opłata za korzystanie przez uczniów w czasie praktyki z normalnie przysługujących im uprawnień w szkole (za korzystanie z opieki lekarskiej, dentystycznej, repetycji i t. p.).		
b) nadzorców drogowych i melioracyjnych za cały kurs	jednorazowo	zł. 30	IX. Taksy, wpłacane przez uczniów szkół i słuchaczy kursu oraz eksternów, zwrotowi nie podlegają.		
c) gorzelniczych za cały kurs	jednorazowo	zł. 20	Wyjątkowo może być zwrócona taksa, wymieniona w punkcie III, w tym wypadku, gdy ekstern z powodu zasłabnięcia lub choroby powstałej po wpłaceniu taksy, co winno być stwierdzone świadectwem lekarskim, egzami-		
d) praktyki ogrodniczej w Zaleszczykach	jednorazowo	zł. 20			
e) półrocznych dla elektromonterów, dla maszynistów i palaczy za cały kurs	jednorazowo	zł. 30			

nowi poddawać się nie może, względnie po wpłaceniu taksy do egzaminu dopuszczony nie zostanie. Zwrotu tego dokonywują Dyrekcje szkół we własnym zakresie działania.

X. a) Prócz taks, wymienionych pod VI c), d) i e), zainteresowani uiszczają opłatę stemplową znaczkami w wysokości przewidzianej w przepisach o opłatach stemplowych. Dyrekcje otrzymane znaczki nakleją na wydany duplikacie i kasują.

b) Taksy, wymienione w punktach I, II i III wzięte łącznie, rozdzielają Dyrekcje szkół pomiędzy egzaminatorów oraz prowadzących badania psychotechniczne, jako wynagrodzenie za udział w egzaminach; sumy uzyskane od uczniów (eksternów) z tego tytułu powinny być podawane w liście wypłat wynagrodzeń egzaminatorów.

c) Dochód z taks, wymienionych w punktach IV, V, VI, VII i VIII, Dyrekcje szkół zatrzymują do swojej dyspozycji na pokrycie wydatków, przewidzianych w zatwierdzonych przez Kuratorium Okręgu Szkolnego rocznych planach finansowo gospodarczych.

Dyrekcje szkół, których zatwierdzone plany przewidują dochody większe od zatwierdzonych wydatków, przelewają nadwyżki za pośrednictwem P. K. O. na właściwe konta Izb Skarbowych, względnie na konta Kas Urzędów Skarbowych na rachunek funduszu specjalnego Kuratorium Okręgu Szkolnego pod nazwą „Taksa administracyjna”.

Dyrekcje szkół, których zatwierdzone plany przewidują dochody mniejsze od zatwierdzonych wydatków, otrzymują z Kuratorium Okręgu Szkolnego brakujące sumy w formie dotacji.

d) Sposób pobierania, przechowywania i księgowania sum, otrzymywanych z powyższych taks, normują przepisy rachunkowo kasowe, wydane przez Ministerstwo W. R. i O. P.

XI. Do uiszczenia taks obowiązani są zasadniczo wszyscy uczniowie.

XII. a) Taksy, wymienione w punktach I, II, III i V, winny być wypłacone przed przystąpieniem do egzaminu. Taksa, wymieniona w punkcie IV, winna być uiszczona po przyjęciu ucznia do szkoły lub na kurs, nie później jednak niż w ciągu 3-ch tygodni od daty przyjęcia do szkoły oraz nie później niż w ciągu tygodnia od daty przyjęcia na kurs. Taksy, wymienione w punkcie VI, winny być uiszczone przed wydaniem świadectwa, względnie duplikatu. Taksy administracyjne, wymienione w punkcie VII B. poz. b), c), d), i e) winny być uiszczone przed przyjęciem na kurs.

b) Taksy administracyjne, wymienione w punkcie VII A. oraz p. VII B. poz. a) i f), powinny być wpłacane w dwóch równych ra-

tach półrocznych z początkiem danego półroczu, jednak najpóźniej do dnia 20 listopada za I półrocze i do dnia 20 kwietnia za II półrocze.

c) Od uczniów, którzy przed ostatecznym terminem płatności taksy występują ze szkoły, można nie żądać opłacenia taksy.

XIII. a) Dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych, pobierających uposażenie służbowe lub wynagrodzenie ze Skarbu Państwa, oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe” i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, z zastrzeżeniem, że rodzice ich nie posiadają znaczniejszego majątku, opłacają 30% normalnej taksy administracyjnej, wskazanej w punkcie VII A.

b) Dzieci rodziców niezamożnych, o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od taksy administracyjnej; w wyjątkowych wypadkach również i dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe” i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od zmniejszonej do 30% taksy (punkt XIII poz. a). Zwolnienia takie muszą jednak mieścić się w granicach normy dozwolonej.

Całkowite zwolnienia od taksy administracyjnej należy stosować w pierwszym rzędzie w odniesieniu do dzieci niezamożnych inwalidów wojennych oraz niezamożnych kawalerów orderu „Virtuti Militari” i odznaczonych Krzyżem lub Medalem Niepodległości.

W gimnazjach zawodowych, otwieranych na podstawie ustawy o ustroju szkolnictwa z dnia 11 marca 1932 r., częściowe lub całkowite zwolnienia od taksy administracyjnej, oprócz wypadków przewidzianych w ustępie drugim, należy stosować szczególnie w odniesieniu do dzieci, których rodzice pracują w tych zawodach, do których dane gimnazjum przygotowuje, przy czym oczywiście należy przestrzegać wymagań, dotyczących postępu w nauce i sprawowaniu się, o czym mowa w ustępie pierwszym.

c) Określonych wyżej pod poz. a) i b) zwolnień od opłaty taksy administracyjnej udzielają co półrocze Rady Pedagogiczne szkół stosownie do stanu majątkowego rodziców — uczniom, którzy pilnością i postępami w nauce na to zasługują. Rady Pedagogiczne powinny przy zwolnieniach od taks rozważyć dokładnie warunki, w jakich młodzież poza szkołami pozostaje. Opieka domowa ucznia może odwołać

się od decyzji Rady Pedagogicznej, w wypadku odmówienia zwolnienia, do Kuratorium, które rozstrzyga ostatecznie.

d) Radom Pedagogicznym przysługuje prawo udzielania zwolnień, przewidzianych w punkcie XIII-b, w wysokości nie przekraczającej 20⁰/₀, a w gimnazjach zawodowych, szkołach przysposobienia oraz w liceach rolniczych 40⁰/₀ wpływu, jaki osiągnęłyby szkoła, pobierając całkowitą takse administracyjną, wymienioną w punkcie VII-A, od wszystkich uczniów, zapisanych do szkoły.

e) Gdyby jakieś wyjątkowe względy zmuszały Radę Pedagogiczną do udzielenia zwolnień na kwotę wyższą, niż wyżej wskazana, winny Dyrekcje szkół uzyskać na to zgodę Kuratorium Okręgu Szkolnego, występując z wnioskami w I półroczu do dnia 1-go listopada — a w II półroczu do dnia 1-go kwietnia (w szkołach rzemiosł budowlanych do dnia 1 lipca i 1 stycznia).

f) Decyzja Rady Pedagogicznej o udzieleniu zwolnień od taksy administracyjnej następuje do dnia 20 października na skutek podania, wniesionego do Dyrekcji szkoły przez rodziców lub opiekę domową ucznia, w terminie najdalej do dnia 20 września. Dyrekcja szkoły może żądać uzupełnienia podania zaświadczeniem o stanie majątkowym.

g) Funkcjonariusze państwowi i wojskowi oraz funkcjonariusze przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe” i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” nie składają podań o udzielenie zwolnień, przewidzianych w punkcie XIII a). Dyrekcja szkoły może jednak żądać od nich w razie wątpliwości przedstawienia świadectwa o stanie majątkowym lub formalnego zaświadczenia, że interesowany jest funkcjonariuszem państwowym względnie funkcjonariuszem wymienionych przedsiębiorstw państwowych.

h) Uczniowie, którzy uzyskali zwolnienie od taksy w jednym półroczu, korzystają ze zwolnień i w następnym półroczu szkolnym, o ile istnieją warunki, od których zależy zwolnienie.

i) Uczniowie niezwolnieni od taksy obowiązani są wpłacić ją ratami półrocznymi bezwzględnie po zakomunikowaniu im odnośnych decyzji Rady Pedagogicznej najpóźniej jednak do dnia 20 listopada za I półrocze i do dnia 20 kwietnia za II półrocze.

XIV. Od opłat, wymienionych w punktach I, II, III, IV, V, VI, VII-B i VIII nikt zwolnionym być nie może. Wyjątkowo mogą być zwolnione od opłaty, przewidzianej w punkcie VII-B-p, te uczenie kursów wędrownych, które chwilowo same pozostają bez pracy, lub rodzice ich są bezrobotni.

XV. W sprawach, związanych z pobieraniem (egzekwowaniem) taks oraz umarzaniem w wyjątkowych wypadkach nieściągalnych taks, decyduje Kuratorium Okręgu Szkolnego.

XVI. Z chwilą wejścia w życie niniejszego okólnika przestają obowiązywać:

1) zarządzenie z dnia 14 grudnia 1932 r. Nr. III HG-4842/32 w sprawie opłaty na kursach wędrownych,

2) zarządzenie z dnia 30 stycznia 1935 r. Nr. I R-10334/34 w sprawie zwalniania od opłat na kursach wędrownych,

3) okólnik Nr. 79 z dnia 8 września 1935 r. (I R-7206/35) o opłatach szkolnych w szkołach zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8 z dnia 25 września 1935 r., poz. 160),

4) okólnik Nr. 46 z dnia 19 maja 1936 r. (I R-3701/36) o opłatach za egzamin dla eksternów w państwowych szkołach zawodowych,

5) zarządzenie z dnia 26 maja 1936 r. Nr. III-TP-463/36 w sprawie taksy dla uczniów, przebywających na praktyce pozaszkolnej,

6) okólnik Nr. 111 z dnia 27 października 1936 r. (I R-6207/36) o opłatach szkolnych w szkołach zawodowych.

Minister

(—) *W. Świętosławski.*

11.

OKÓLNİK MINISTRA W.R. i O.P. Nr. 5.

z dnia 19 stycznia 1937 r. (I Praw-1021/13/36)

o zwalnianiu od opłat w postępowaniu administracyjnym osób ubogich oraz osób, wnoszących skargi i zażalenia na działalność urzędników i urzędów.

Pan Prezes Rady Ministrów okólnikiem Nr. 71 z dnia 19 grudnia 1936 r. (Nr. 118-57/1) wyjaśnił co następuje:

Do urzędów administracji rządowej wpływa wiele prośb o pracę i zapomogi. Niektóre urzędy obciążają osoby wnoszące takie prośby kosztami związanymi z ich załatwianiem w szczególności także opłatami za doręczanie odpowiedzi. Postępowanie takie nie może mieć miejsca w stosunku do osób pozostających bez środków do życia. Osoby te powinny być zwalniane od ponoszenia wspomnianych kosztów zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami (art. 107 ust. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341 — w postępowaniu opartym na tym rozporządzeniu).

Również nie może mieć miejsca pociąganie osób, wnoszących uzasadnione skargi i zażalenia na działalność urzędów i urzędników, do ponoszenia kosztów postępowania.

Załatwianie tego rodzaju skarg i zażaleń leży przede wszystkim w interesie publicznym. Stąd koszty postępowania w szczególności również koszty doręczania pism związanych z załatwieniem nie ma ponosić wnoszący, lecz władza względnie osoby winne wykroczeń służbowych (§ 29 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 790).

Podając treść powyższego okólnika do wiadomości polecam stosowanie zasad w nim ustalonych.

Minister (—) *W. Świętosławski.*

12.

O d p i s.

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 7 listopada 1936 r. L. D. I. 76349/1/36.

w sprawie przyjmowania przez urzędy na zabezpieczenie pretensji Skarbu Państwa weksli własnych, niezaopatrzonych w indosy, a wystawionych przez samych dłużników.

Do
Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw.

W związku z prowadzonymi przez Prokuratorię Generalną sporami sądowymi Prezes Prokuratorii Generalnej zauważył, iż spotyka się zbyt często przypadki przyjmowania przez urzędy na zabezpieczenie pretensji Skarbu Państwa weksli własnych, niezaopatrzonych w indosy, a wystawianych przez samych dłużników i że taki sposób zabezpieczenia najczęściej nie przedstawia żadnej wartości.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że weksel własny niezaopatrzony w indosy stwarza jedynie zobowiązanie wystawcy, a skoro osoba wystawcy i dłużnika zobowiązania, na zabezpieczenie którego weksel ma służyć, jest identyczną — zabezpieczenie takie nie wnosi żadnego nowego elementu do danego zobowiązania.

Charakter wekslowy długu daje jedynie możliwość dochodzenia pretensji w szybszym trybie postępowania nakazowego, co w praktyce, w porównaniu ze zwykłym postępowaniem procesowym, przedstawia nieznaczną korzyść.

O ile weksel stanowić ma skuteczny sposób zabezpieczenia pretensji, winien zawierać poza podpisem wystawcy, podpisy osób odpowiedzialnych, dających gwarancję pokrycia długu wekslowego.

Podsekretarz Stanu

(—) *F. Świtalski.*

MINISTERSTWO WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

Warszawa

Dnia 27 listopada 1936 r.

Nr. I R-9498/36.

W sprawie przyjmowania przez urzędy na zabezpieczenie pretensji Skarbu Państwa weksli własnych, niezaopatrzonych w indosy, a wystawionych przez samych dłużników.

Powyższy odpis okólnika Minist. Skarbu z dnia 7 listopada 1936 r. Nr. D. I 76349/1/36 w sprawie przyjmowania przez urzędy weksli własnych, niezaopatrzonych w indosy, Ministerstwo przesyła do wiadomości i stosowania.

Naczelnik Wydziału

(—) *A. Nowak.*

13.

OKÓLNİK MINISTERSTWA W. R. i O. P.

z dnia 14 listopada 1936 r. Nr. I. R-9411/36

w sprawie wartości kaucyjnej i wadialnej 4⁰/₀ Pożyczki Konsolidacyjnej.

Na podstawie pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 5 listopada r. b. Nr. D. II. 27628/1/36 Ministerstwo zmienia ustęp ostatni zarządzenia swego z dnia 4 września r. b. Nr. I R-7417/36*) w sprawie przyjmowania 4⁰/₀ Pożyczki Konsolidacyjnej na wadialne i kaucyjne w tym kierunku, że wartość depozytową (kaucyjną i wadialną) rzeczonych obligacji ustala się na złotych 55 (piećdziesiąt pięć) za 100 złotych wartości imiennej.

Naczelnik Wydziału

(—) *A. Nowak.*

14.

OKÓLNİK MINISTERSTWA W. R. i O. P.

z dnia 19 stycznia 1937 r. Nr. I Bud. 31/37

w sprawie ogłaszania przetargów publicznych w „Biuletynie Przetargowym”.

Ministerstwo podaje do wiadomości, że przy ogłaszaniu przetargów publicznych na roboty budowlane można korzystać z bezpłatnego umieszczania ogłoszeń o przetargach w tygodniku specjalnie poświęconym sprawom rynku budowlanego p.t. „Biuletyn Przetargowy”. Adres redakcji: Warszawa, ul. Widok 22.

w/z Naczelnika Wydziału

(—) *Fr. Eychhorn.*
Radca

*) Dz. Urz. Kurat. O.S.L. Nr. 8, poz. 94 z 1936 r.

15

OKÓLNIA KURATORIUM OKR. SZK. ŁUCKIEGO

z dnia 14 stycznia 1937 r. Nr. OH-739/37

w sprawie Harcerskiego Kursu Zuchowego dla nauczycieli (lek) w Nierodzimiu.

Do

P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcji Szkół Średnich Ogólnokształcących, Seminarium Naucz., Szkół Zawodowych oraz wszystkich Kierowników Publicznych Szkół Powszechnych.

Celem pogłębienia treści metod i pracy zuchowej, Kuratorium O.S.Ł. organizuje w ramach Kursów ogłoszonych przez Ministerstwo W. R. i O. P. pismem Nr. II. -7264/36 z dnia 28.XI.1936 r. koedukacyjny Kurs zuchowy dla nauczycieli (lek) Okręgu Szkolnego Łuckiego w 2 grupach:

- a) opiekunów gromad (dla mających zamiar zapoznać się z podstawami pracy i prowadzeniem gromad zuchowych),
- b) instruktorów.

Kurs odbędzie się w dniach od 13 marca do 24 marca 1937 r. w Harcerskiej Szkole Instruktorów Zuchowych w Nierodzimiu (poczta i stacja kolejowa Skoczów, pow. Cieszyński).

Opłata za pobyt na Kursie wraz z pomieszczeniem i utrzymaniem wynosi 20 zł.

Zgłoszenia na Kurs przysyłać należy drogą służbową do dnia 1 marca 1937 r.

Do prośby o przyjęcie na Kurs należy dołączyć na osobnym arkuszu prośbę o udzielenie urlopu na wspomniany Kurs.

Wpisowe w wysokości 5 zł. należy przysyłać bezpośrednio na ręce Okręgowego Instruktor Harcerstwa Mgr. Adamcia Leopolda, Równe-Woń. Kuratorium O.S.Ł. do dnia 1.III.1937r.

W programie Kursu przewidziane jest zwiedzanie Śląska, a w drodze powrotnej Krakowa.

Koszta przejazdów ponoszą uczestnicy, przy czym korzystać będą z przejazdów ulgowych według taryfy wojskowej. Zaświadczenia

na przejazd ulgowy wydają odnośnie Komendy P. W. na podstawie kart przyjęcia.

Każdy uczestnik winien przywieźć ze sobą 1 koc, 2 prześcieradła, dużą poszewkę i pantofle.

Kandydaci przyjęci na Kurs otrzymają szczegółowe informacje oraz wskazówki w sprawie przejazdu i wyekwipowania.

Uczestnicy winni przed Kursem przeczytać następujące książki zuchowe: Kamiński Aleksander—„Antek Cwaniak”, „Księga Wodza Zuchów”, „Krań Rady” i G.K.H.—„Jak założyć gromadę zuchową”.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) *Dr. E. Nowicki.*

16

OKÓLNIA KURATORIUM OKR. SZK. ŁUCKIEGO

z dnia 28 stycznia 1937 r. Nr. O-113/37

w sprawie wypłaty pensji za order „Virtuti Militari” za rok 1937.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 9 grudnia 1936 r. L. D. III-18359/4/36 podanego do wiadomości pismem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 29 grudnia 1936 r. Nr. I. R-10342/36 — Kuratorium zawiadamia, że pensja orderowa, przypadająca kawalerom orderu „Virtuti Militari” za rok 1937 ma być wypłacona jednorazowo w pełnej wysokości w terminie od 2 stycznia 1937 r. na zasadach ustalonych zarządzeniem z dnia 4 marca 1929 r. L. D. III-313/2 z tym, że pensja przypadająca kawalerom, zatrudnionym w instytucjach wojskowych, ma być wypłacona nie przez właściwe władze wojskowe, lecz przez kasy urzędów skarbowych na podstawie wykazów, którymi wyżej wymienieni kawalerowie będą objęci.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) *W. Eymontt*

p. o. Naczelnika Wydziału

17

KOMUNIKATY

Zamknięcie Prywatnego Gimnazjum Koedukacyjnego Rosyjskiego T-wa Dobroczynności w Łucku.

Na podstawie zarządzenia Pana Kuratora Okręgu Szkolnego Łuckiego w Równem z dnia 7 listopada 1936 r. Nr. II-12012/36 zostaje zamknięte z dniem 30 czerwca 1937 r. Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne Rosyjskiego Towarzystwa Dobroczynności w Łucku.

Falszyfikat biletu bankowego 50 złotowego.

W ostatnich dniach zatrzymano falszyfikat banknotu 50 złotowego z datą 1 września 1929 r.

Typ III, odmiana I. Falszyfikat wykonany jest na papierze zwyczajnym, miękkim, z siatką imitującą ryps, wytłoczoną mechanicznie na odwrotnej stronie banknotu, podczas gdy papier użyty do banknotów autentycznych jest dość sztywny, rypsowany.

Znak wodny z podobizną króla Batorego, liczbą „50” i skrótem „zł.” mechanicznie wytłoczony na stronie przedniej; znak ten, aczkolwiek w przeźroczu słabszy niż na oryginale, podrobiony jest bardzo udalnie.

Wszystkie rysunki, tak przedniej jak i odwrotnej strony, są mniej wyraziste niż na oryginale. Zwłaszcza mniej ostro, z zanikającymi konturami, zostały odbite ornamenty na seledynowych ramkach obu stron.

Wszystkie napisy wykonane są dość blado i odcinają się od tła mniej intensywnie, zwłaszcza na odwrotnej stronie falszyfikatu.

Podpisy na przedniej stronie falszyfikatu wykonane są w kolorze jaśniejszym niż na oryginale.

Numeracja falszyfikatów jest wykonana farbą jaśniejszą, przy czym rozstawienie cyfr nie jest równomierne.

Charakterystyczną cechą omawianego falszyfikatu jest długość rysunku strony przedniej i odwrotnej, wynosząca 131 mm, podczas gdy na oryginale długość ta wynosi tylko 127 mm. Różnica ta zostaje na falsyfikacie wyrównana odpowiednim zwięzieniem białego paska z znakiem wodnym, wskutek czego ogólna długość falszyfikatu i oryginału jest jednakowa.

Falszyfikat wykonany jest udalnie przy pomocy środków dających możliwość reprodukcji go w bardzo dużych ilościach i jest dość trudny do rozpoznania na pierwszy rzut oka.

„Nowiny L. O. P. P.”

Zarząd Główny L.O.P.P. rozpoczął w roku 1937 wydawnictwo 2-wu tygodniowej gazetki ściennej p. t. „Nowiny L. O. P. P. mającej za zadanie w pierwszym rzędzie stałe informowanie młodzieży o pracach L.O.P.P. oraz propagowanie idei obrony lotniczej i przeciwgazowej Państwa.

Zarząd Okręgu, pragnąc jak najbardziej udostępnić młodzieży zapoznanie się z pracami L.O.P.P. oraz nowymi zdobyczami w zakresie lotnictwa i obrony przeciwgazowej, przeznaczył pewną ilość bezpłatnych egzemplarzy dla większych szkół.

Podając powyższe do wiadomości, Kuratorium zaleca kierownictwom szkół wykorzystywanie gazetki ściennej dla celów propagandowych i rozplakatowanie jej na właściwym miejscu, dostępnym dla młodzieży.

Konkurs.

Na zasadzie art. 11 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. Ust. Rzp. Pol. Nr. 104 z roku 1932, poz. 873) Kuratorium ogłasza konkurs na stanowisko kierownika 4-kl. publicznej szkoły powszechnej z polskim językiem nauczania w Niwecku, gm. Dąbrowica, pow. sarneńskiego.

Szkoła mieści się w budynku własnym. Przy szkole znajduje się mieszkanie dla kierownika, składające się z 2 pokoi z kuchnią.

Kandydaci, ubiegający się o powyższe stanowisko, winni odpowiadać warunkom, przewidzianym w art. 12 wyżej powołanej ustawy.

Podania należy wnosić drogą służbową do Pana Inspektora Szkolnego w Sarnach w terminie czterotygodniowym od daty ukazania się niniejszego konkursu w Dzienniku Urzędowym Kuratorium.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

ZESPÓŁ PEDAGOGICZNY
W RÓWNEM

Jak ma nauczyciel dopomagać uczniom do samowychowywania się.

(pod redakcją dr. Janiny Czystowskiej)

IV.

Co należy rozumieć przez samowychowywanie się?

Uważamy za niezbędne określić, co będziemy rozumieli przez sam termin „samowychowywanie się”, gdyż od tego będzie zależało dalsze ujęcie sprawy.

W ogólnym tego słowa znaczeniu termin ten oznacza świadome dążenie do wszechstronnego doskonalenia własnej osobowości w myśl przyjętych przez tę osobowość celów życiowych. Jeżeli chodzi o czysto teoretyczną i ogólną definicję samowychowywania, kwestia jakości i poziomu celów, w duchu których jakaś jednostka pracuje nad sobą, nie powinny nas obchodzić. Pracę nad sobą np. karierowicza, który ćwiczy w sobie służalczość czy też spryt równie dobrze nazwiemy samowychowywaniem się, jak i wysiłki jakiejś wysoce etycznej jednostki w kierunku doskonalenia własnej osobowości w duchu ideałów chrześcijańskich.

Z chwilą jednak, kiedy mówimy o pracy samowychowawczej młodzieży w szkole, nie możemy jej traktować w oderwaniu od ogólnych celów i ideałów wychowawczych. Cele wychowawcze, do jakich zdąża szkoła, dadzą się sprowadzić do trzech następujących:

1) wszczepić młodzieży ideały religijno-moralne, państwowe i społeczno-obywatelskie, dać jej wyrobienie umysłowe, wykształcić jej sprawność fizyczną, oraz przygotować ją do życia praktycznego, w pierwszym rzędzie zaś—gospodarczego;

2) rozwinąć w niej dyspozycje i wdroyć nawyki, niezbędne dla realizacji tych ideałów i zadań;

3) rozwinąć w niej stałe dążenie do samowychowywania się przez całe życie w myśl wszczepionych ideałów.

W programie więc wychowawczym szkoły samowychowywanie się nie może być w żaden sposób traktowane w oderwaniu od ideałów.

Nie uważamy za potrzebne zastanawiać się dłużej nad bliższym określeniem treści

i zakresu ideałów wychowania. Są one powszechnie znane i istnieje w tej sprawie dość obszerna literatura. Jednak z kwestii ideałów, która ma charakter ogólny, a nie ściśle szkolny wyłania się zaraz inna kwestia już jaknajściślej z pedagogiką związana, a mianowicie sprawa struktury osobowości niezbędnej dla realizacji tych ideałów. Stąd zagadnienie ściśle pedagogiczne, jaką winna być, jakie cechy winna posiadać osobowość, by mogła ona jak najpełniej i jak najwszechstronnie realizować ideały religijne, moralne, państwowe i społeczno-obywatelskie, oraz w kierunku jakiego ideału doskonałości należy ją rozwijać. Sprawie tej poświęcimy następny rozdział, obecnie zaś, po wyjaśnieniu konieczności traktowania sprawy samowychowywania w ścisłym związku z ideałami wychowawczymi i określonym rodzajem struktury osobowości wróćmy do dalszej analizy terminu „samowychowywanie się”. Ujmując treść tego terminu w jaknajszerszym znaczeniu musimy wymagać, by praca nad doskonaleniem własnej osobowości była wszechstronna, to znaczy, dotyczyła wszystkich władz, zdolności i dyspozycji danej osobowości. Tak więc samowychowywanie się w pełnym tego słowa znaczeniu będzie to świadome podnoszenie wszystkich swoich władz, zdolności i dyspozycji na coraz to wyższy poziom z uwzględnieniem ich należytego wzajemnego stosunku i wzajemnej harmonii. To świadome dążenie do podnoszenia poziomu swoich władz psychicznych oraz swego postępowania na coraz to wyższy stopień winno być naturalnie planowe i systematyczne, stałe i wytrwałe, jak zresztą wszelkie dążenie, które ma osiągnąć pozytywny wynik.

Samowychowywanie się więc w pełnym tego słowa znaczeniu powinno polegać na tym, że jednostka bada i poznaje siebie, określa poziom wszystkich swoich władz, zdolności i dyspozycji oraz ich wzajemny stosunek i opracowuje plan pracy nad sobą, dotyczący jak podnoszenia poziomu swoich władz, jak też regulowania ich wzajemnego stosunku i osiągania harmonii między nimi, jak również

doskonalenia, uaktywniania i rozszerzania zakresu swego postępowania na zewnątrz. W ciągu całego swego życia jednostka wytrwale i nieustannie dąży do realizacji tego planu, wciąż badając swoje niedociągnięcia i postępy, korygując i uzupełniając ten plan. Gdyby szkoła potrafiła dać swoim wychowankom impuls i przygotowanie do tak pojętej pracy samowychowawczej w ciągu całego dalszego życia, byłoby to wszystko, o czym można marzyć w dziedzinie wychowania szkolnego. Ideal ten jednak może być osiągnięty tylko w nielicznych wypadkach, i tylko stopniowo. Zwykle będącymi mogli w szkole pobudzać młodzież tylko do fragmentarycznego i dorywczego dążenia do zdobywania tylko pewnych pozy-

tywnych wartości, wybranych z całości zależnie od warunków dlatego, że są najbardziej pożądane lub w danych okolicznościach najpotrzebniejsze. Wszelką jednak najbardziej fragmentaryczną i dorywczą pracę nad samowychowywaniem się winniśmy traktować jako stopniowe przygotowanie i wdrażanie młodzieży do coraz pełniejszych form pracy nad sobą. Obok tego winniśmy dążyć, by nawet przy najbardziej fragmentarycznych poczynaniach samowychowawczych uwzględniać w miarę możliwości wszystkie władze psychiczne wychowanka. Dokładny opis tych władz w związku z możliwością najdoskonalszą strukturą osobowości, do wychowania której winna dążyć szkoła, spróbujemy dać w następnym rozdziale.

Jak ma nauczyciel rozwijać i kształcić karność w uczniach?

Bibliografia przedmiotu:

1. Józef Mirski — Zagadnienie karności w wychowaniu. Pozn. 1931.
2. Foerster — Szkoła i charakter.
3. Foerster — Autorität und Freiheit.
4. Nawroczyński — Swoboda i przymus w nauczaniu. W-wa 1932.
5. Teodor Litt — Führen oder Wachsenlassen Lipsk 1937.
6. Jonas Cohn — Befreien und Binden. Lipsk 1926.
7. Blausztein L. — Karność w nowoczesnym wychowaniu. Lwów 1936. T. S. K.
8. Chmieleńska Irena — Kara w wychowaniu W-wa 1936.
9. Sergiusz Heszen — Podstawy Pedagogiki. W-wa 1933.
10. Rozwiłowska — Dzieci nieposłuszne w środowisku domowym. Geb. Wol. 1936.
11. Frankl — Lohn und Strafe. 1935.
12. Durkheim — L'éducation morale (zagad. wych. ped.)
13. Tolemonde — Essai sur la psychologie de l'autorité personnelle 1935.
14. M. Ziemnowicz — Autorytet a wolność w wychowaniu. Ruch. Ped. 1928 r. Nr. 3.
15. W. Jakobson — Kara jako środek wychowawczy w oświeceniu teorii psychoanalizy. Ruch. Ped. 1935/36 Nr. 7, 8, 9.
16. R. Norloch — Samorzutne zespoły dziecięce w wieku szkolnym. (V część zagad. despotyzmu i przymusu opartego o siłę) Ruch. Ped. 1934/5 Nr. 1.
17. G. Jampoler — O autorytecie nauczyciela. Ruch. Ped. 1931 Nr. 7, 8.
18. S. Posseltówna — Z zagadnień wychowawczych. Kara a dyscyplina wewnętrzna. Zrab Nr. 4 str. 427 Rok 1930.
19. K. Algarowicz — Karność w klasie a owocność nauki. Muzeum Rok 1924 Nr. 1.
20. K. Lewin — Die psychologische Situation bei Lohn und Strafe. Kwart. psycholog. R. 1931.
21. Wł. Sniegocki — Przyczynek do analizy psychologicznej karności kw. psycholog. R. 1935.
22. Karol Hławiczka — Kilka uwag o karności. Przyjaciel szkoły 1928 r. Nr. 5.
23. Karol Hławiczka — Walka o władzę w klasie — zagadnienie autorytetu nauczyciela. Przyjaciel szkoły 1925 r. Nr. Nr. 6, 7.
24. Dr. Pieter — Problem karności w świetle współczesnych postulatów pedagogicznych i psychologicznych. Przyjaciel szkoły 1934 r. Nr. 2.
25. G. Stelter — Wie sollen wir strafen? „Neue Bahnen” 1930 — V, 201.
26. H. Falkenfeld — Lohn und Strafe in der Erziehung. „Die neue Erziehung” 1932 str. 183.
27. E. Kern — Die Angst und ihre Bedeutung für die Persönlichkeitsbildung. „Die neue Erziehung” 1932 str. 186.
28. W. Kluge — Schulautorität. „Die neue Erziehung” 1932 str. 212.
29. H. Kölling — Schuldisziplin in Gefahr. „Die neue Erziehung” 1932 str. 281.
30. A. Lenz — Autorität und Kollegialität. „Die neue Erziehung” 1932 str. 27.
31. M. Zyche. — Disziplinarfragen von heute. „Schulreform” 1933 str. 8.
32. Bormann Arwin — Die Disziplin im preuss. Knabenschulturnen. (Diss. Halle 1933).
33. Förster Fr. Wilh — Alte und neue Erziehung. (Vita nova—Verlag, Luzern 1936).
34. Hörburger — Simonis — Beziehung des Erziehers zum Zögling und der Zöglinge untereinander. Z książki: Lehrbuch der Pädagogik. Bd. 2. Österr. Bundesverlag. Wien 1936.

35. Lang Ludwig — Befehlen und Gehorchen (Deutsch. Verlag für Jugend und Volk. Wien 1936).
36. Laussermair Hans — Erziehungsmöglichkeiten (Österreichische Pädagogische Warte 1. 1936).
37. Nelis Heinrich Josef — Die Autorität als pädagogisches Problem. (Diss. München 1933).
38. Nietert Bernh. — Autorität und Freiheit. Eine systematische und problemgeschichtliche Untersuchung zur Pädagogik des deutschen Idealismus (Diss. Breslau 1935).
39. Oester Pädag. Warte — Einiges über die militärische Jugenderziehung 1936.
40. Ratschäge zur Kindererziehung — hgg. von der Erziehungssektion der österr. Frauenschaft (Deutsch. Verlag für Jugend und Volk. Wien I. 1936).
41. Redeker Martin — Humanität, Volkstum, Christentum in der Erziehung. (Diss. Berlin 1933).

Dalszy ciąg bibliografii będziemy stopniowo podawali w numerach następnych i prosimy naszych czytelników o nadsyłanie informacji bibliograficznych. W najbliższym numerze rozpoczniemy druk artykułu dotyczącego zagadnienia karności.

Nabytki Państwowej Centralnej Biblioteki Pedagogicznej w Równem.

Nabytki w dziale pedagogiki.

- Błorowska-Skrzywanowa W. — Gorjaczkowski Wł. — Zaykowski W. Praca w ogrodzie szkolnym. Pod red. H. Waniczek. W-wa, 1936. Nasza Księgarnia.
- Cezak J. S. Wykształcenie ekonomiczne a rozwój mocarstwowy Polski. W-wa, 1929. Dom Książki Polskiej.
- Czerny-Biernatowa Z. — Strasburger M. Organizacja i metody pracy w szkolnictwie gospodarczym żeńskim. Lwów, 1930. Książnica-Atlas.
- Dańcewiczowa J. — Saloni J. — Szyszkowski W. Wytyczne realizacji programu języka polskiego. Kl. IV, W-wa, 1935. Klub Polonistów.
- Dawid J. Wł. O duszy nauczycielstwa. Wyd. 3. W-wa, 1932. Nasza Księgarnia.
- Fondaliński J. Ks. Koedukacja w świetle badań współczesnej psychologii. Poznań, 1936. Naczelny Instytut Akcji Katolickiej.
- Frei J. O duszę dziecka. Praktyczne wskazówki dla wychowawców. Poznań, 1936. Naczelny Instytut Akcji Katolickiej.
- Glasgall H. Zajęcia praktyczne i zabawy zręcznościowe dla dzieci i młodzieży. Lwów, 1936. „Odrodzenie“.
- Instrukcja. Instrukcja dla kolonij letnich. Wyd. 2. Pod red. M. Godyckiego. Poznań, 1935. Poznańska Komisja W-dzka dla spraw kolonij letnich.
- Iwaszkiewiczowa Z. Współpraca rodziny i szkoły. Poznań, 1936. Naczelny Instytut Akcji Katolickiej.
- Karpowiczowa Z. Jaki zawód obrać. Informator dla dziewcząt. W-wa, 1932/6. „Służba Obywatelska“.
- Lam W. Jak rozwijać twórczość malarską u dziecka do 14-go roku życia. Wskazówki dydaktyczne. Cz. I. Lwów, 1936. Zakł. Nar. im. Ossolińskich.
- Lehmann E. Wychowanie do pracy. W-wa, 1923. „Liga Pracy“.
- Milenkiewicz J. Organizacja wychowania w szkole powszechnej. Wskazówki teoretyczne i praktyczne do opracowania planu wychowania. Wilno, 1937. „Dobra Prasa“.
- Młodociani. Młodociani na wsi. Praca zbiorowa pod red. J. Deca i T. Mleczyki. W-wa, 1937. Nasza Księgarnia.
- Policht H. Interpretowanie obrazów w nauce szkolnej. Kraków, 1936. Koło Polonistów.
- Polkowski B. Krajoznawca. W-wa, 1931. Centralny Komitet Dostaw Z. H. P.
- Ptaszyńska W. Trzecie dzieciństwo. 7 — 10 rok życia dziecka. W-wa, 1936. Nasza Księgarnia.
- Regulski W. System sprawności jako metoda wychowania w organizacji. W-wa, 1933. Dom Książki Polskiej.
- Rudzińska M. Roboty kobiece w szkole powszechnej. Wyd. 2. Lwów, 1929. Jakubowski.
- Studencki S. M. O badaniu charakteru. W-wa, 1936. Pol. Tow. Psychotechniczne.
- Studja. Studja nad rynkiem pracy dla ludzi z wyższym wykształceniem. Zeszyt 2. W-wa, 1936. Tow. Przyj. Młodzieży Akademickiej.
- Suchodolski B. Badanie a nauczanie. W-wa, 1936. Kasa im. Mianowskiego.
- Szklar R. — Kobylński B. Ciche czytanie jako zagadnie metodyczne w szkole współczesnej. W-wa, 1937. Michalak.
- Świrczyńska A. Rok polskiego dziecka. Wiersze i obrazki sceniczne na doroczne święta państwowe i szkolne. W-wa, 1936. Biblioteka Polska.

Nabytki w innych działach.

- Adamski W. Ks. Zarys socjologii stosowanej. T. I. Poznań, 1928. „Ostoja“.
- Bagiński W. Kształtowanie rynku pracy w Niemczech. W-wa, 1936. Instytut Spraw Społecznych.
- Baley S. Osobowość twórcza Żeromskiego. W-wa, 1936. Nasza Księgarnia.

- Baliński W. Biuro wzorowe. W-wa, 1932. Fundacja im. Chankowskiego.
- Bar A. Słownik pseudonimów i kryptonimów pisarzy polskich oraz Polski dotyczących. T. I, II. Kraków, 1936. Krakowskie Koło Zw. Bibl. Polskich.
- Battaglia R. Dobrobyt społeczeństwa a wychowanie. W-wa, 1937. „Liga Pracy“.
- Biegeleisen H. U kolebki. Przed ołtarzem. Nad mogiłą. Lwów, 1929. Instytut Stauropigiański.
- Buckingham E. Zasady masowej produkcji wymienionych części. W-wa, 1933. Spółdzielnia Wydawn. Pracow. Państw. Wytwórni Uzbrojenia.
- Bułhak J. Estetyka światła. Zasady fotografii. Wilno, 1936. „Grafika“.
- Burdecki F. Telewizja. W-wa, 1936. Arct.
- Bystroń J. St. Megalomanja narodowa. W-wa, 1935. „Rój“.
- Calder R. Narodziny przyszłości w retorce uczonych. W-wa, 1936. Trzaska, Evert i Michalski.
- Chmielewski Z. Podręcznik spółdzielczości. W-wa, 1936. Spółdzielczy Instytut Naukowy.
- Czerniak J. Wieś Zaborów i zaborowski dom ludowy. Zaborów, 1936. Tow. Domu i Wioski Zaborowa.
- Cierny Z. — Strasburger M. Teoria przyrządzania potraw. Lwów, 1936. Książnica-Atlas.
- Dąbrowska J. — Skarżyńska J. Praca z książką naukową, mapą, tablicą statystyczną, wykresem. W-wa, 1936. Instytut Oświaty Dorosłych.
- Drecki J. Organizacja pracy, produkcji i zbytu. W-wa, 1927. Hoesick.
- Drewnowski A. Towaroznawstwo. (Encyklopedia towarowa). Wilno, 1930. B. W.
- Feszczenko-Czopiński J. Metaloznawstwo. Cz. I—II. W-wa, 1930/34. Księgarnia Techniczna.
- Gail O. W. Fizyka na wesoło. Z 104 rys. W-wa, 1936. „Mathesis Polska“.
- Gąsiorowski S. J. — Gębarowicz M. — Szydłowski T. Historia sztuki. T. I, II, III. Lwów, 1934. Zakł. Nar. im. Ossolińskich.
- Gierat S. Podstawy ruchu młodowiejskiego. W-wa, 1935. Centr. Związek Młodej Wsi.
- Gieysztor J. Eksploatacja handlowa kolei żelaznych. Wyd. 2. W-wa, 1931. Kasa im. Mianowskiego.
- Gieysztor J. Prawo i taryfy kolejowe. W-wa, 1936. Szkoła Główna Handlowa.
- Grażyński M. Z moich wędrówek i przygód. Katowice, 1936. „Na tropie“.
- Grzędziński J. Maj 1936. Kartki z pamiętnika. W-wa, 1936. Gebethner i Wolff.
- Gumuła St. J. Regionalizm. Włocławek, 1928. „Życie Szkolne“.
- Haldane J. S. Oddychanie. W-wa, 1927. „Dom Książki Polskiej“.
- Hertzberg E. Obrabiarki i narzędzia do metali. T. I, II. Grudziądz, 1929/32. Tow. Kursów Techn.
- Hupert W. Zajęcie Małopolski Wschodniej i Wołynia w r. 1919. Lwów, 1928. Książnica-Atlas.
- Husarski W. Attyka polska i jej wpływ na kraje sąsiednie. W-wa, 1936. Tow. Wydawnicze.
- Ingarden R. O poznawaniu dzieła literackiego. Lwów, 1937. Zakł. Nar. im. Ossolińskich.
- Ivanka A. K. Zagadnienie programu gospodarczego w Polsce. W-wa, 1933. „Gospodarka Narodowa“.
- Jelski K. Zawody w drużynie. W-wa, 1936. Centr. Komisja Dostaw Harc.
- Kapuścińska M. Mleko i jego użytkowanie w gospodarstwie domowym. Lwów, 1937. Książnica-Atlas.
- Kelsen H. O istocie i wartości demokracji. W-wa, 1937. Księgarnia Powszechna.
- Klemensiewicz Z. Składnia opisowa współczesnej polszczyzny kulturalnej. Kraków, 1937. Pol. Akad. Umiejętności.
- Kolessa A. Ukraińska rytmika ludowa w poezjach Bohdana Zaleskiego. B. m. i r. B. w.
- Konopczyński W. Dzieje Polski nowożytnej. T. I: 1506 — 1648. T. II: 1648 — 1795. W-wa, 1936. Gebethner i Wolff.
- Korowicz H. Polityka agrarna w zarysie. Lwów, 1933. Książnica-Atlas.
- Korowicz H. Polityka przemysłowa w zarysie. Lwów, 1930. Książnica-Atlas.
- Kowalew B. — Kowalew J. Części maszyn. Pod redakcją inż. M. A. Zakrzewskiego. W-wa, 1934. Komisja Wyd. Tow. Bratnia Pomoc Stud. Polit. Warszawskiej.
- Kretschmer E. Ludzie genialni. W-wa, 1934. „Dzwon“.
- Krysiński A. Rozwój stosunków etnicznych na Ziemi Czerwieńskiej w Polsce Odrodzonej. W-wa, 1936. Instytut Bad. Spraw Narodowościowych.
- Krzeczkowski K. Idee przewodnie ubezpieczeń społecznych. W-wa, 1936. Instytut Spraw Społecznych.
- Krzyżkowski D. Budownictwo. Wykład popularny zasad konstrukcyj budowlanych. Wyd. 2. Lwów, 1932. Połoniecki.
- Kühne G. — Koch F. Holz — und Holzkohlengaserzeuger für Kraftfahrzeuge. Berlin, 1935. Beuth-Verlag.
- Laur E. Wstęp do ekonomiki gospodarstwa wiejskiego. Lwów, 1929. Zakł. Nar. im. Ossolińskich.
- Leśniewski Cz. Manifest Towarzystwa Demokratycznego Polskiego. R. 1836. W-wa, 1936. Bibl. Polska.
- Limanowski B. Pamiętniki. (1835 — 1870). W-wa, 1937. „Rój“.
- Łempicki S. O „Panu Tadeuszu“. Lwów, 1934. Macierz Polska.
- Makarewicz J. Kodeks karny z komentarzem. Wyd. 4. (oraz): Uzupełnienie IV wyd.: Orzecznictwo Sądu Najwyższego r. 1935 i 1936. Lwów, 1935/6. Zakł. Nar. im. Ossolińskich.
- Makowski W. Państwo społeczne. W-wa, 1936. „Droga“.
- Malinowski E. Dziedziczność i zmienność. Lwów, 1927. Jakubowski.

- Mechanik.** Mechanik. Podręcznik do obliczania i konstruowania dla inżynierów, techników i słuchaczy szkół technicznych. Pod red. A. Humnickiego i L. Uzarowicza. W-wa, 1927/32. Trzaska, Evert i Michalski.
- Metoda.** O metodzie wykładni prawa. Z przedmową prof. K. Lutostańskiego. W-wa, 1937. Księgarnia Powszechna.
- Mikułowski-Pomorski J. — Kobyliński Z.** Czem jest p. r. Wyd. 2, W-wa, 1936. Centralny Komitet do spraw Młodz. Wiejskiej.
- Minkowska A.** Rodzina bezrobotna na podstawie ankiety 1932 r. W-wa, 1935. Instytut Gospod. Społecznego.
- Młynarski F.** Kredyt i pokój. Droga wyjścia z kryzysu. W-wa 1933. Izba Przemysłowo-Handlowa.
- Młynarski F.** Kryzys waluty dewizowo-złotej. W-wa, 1932. Izba Przemysłowo-Handlowa.
- Mogilnicki A.** Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Kraków, 1933. Księgarnia Powszechna.
- Nowak J.** Satyra polityczna Konfederacji Targowickiej i Sejmu Grodzieńskiego. Kraków, 1935. Kasa im. Mianowskiego.
- Nowakowski B.** Organizacja pierwszej pomocy w zakładach pracy. W-wa, 1936. Instytut Spraw Społecznych.
- Organizacja.** Organizacja harcerek. Drużyna harcerska. Gromada zuchowa. Wyd. 2. Zeszyt I. W-wa, 1934. „Skrzydła“.
- Orkan W.** Czantorja W-wa, 1936. Gebethner i Wolff.
- Orkan W.** Drogą Czwartaków. W-wa, 1936. Gebethner i Wolff.
- Orkan W.** Drzewiej. Kraków, 1932. Meisels.
- Orkan W.** Herkus nowożytny. Kraków, 1933. Meisels.
- Orkan W.** Komornicy. Kraków, 1932. Meisels.
- Orkan W.** Listy ze wsi. T. I, II. W-wa, 1937. Gebethner i Wolff.
- Orkan W.** Miłość pasterska. Kraków, 1933. Meisels.
- Orkan W.** Nad urwiskiem. Kraków, 1933. Meisels.
- Orkan W.** Nowele. Kraków, 1933. Meisels.
- Orkan W.** W Roztokach. T. I, II. Kraków, 1932. Meisels.
- Ornatkiewicz M.** Termodynamika techniczna. Dąbrowa Górń. Nakł. autora.
- Ossendowski T. A.** Huculszczyzna. Poznań, 1937. Wydawnictwo Polskie.
- Pasierbiński J.** Technologia tkacka. Cz. I. Łódź, 1932. Izba Przemysłowo-Handlowa.
- Paszenda J.** Choć chwilę dla ducha... Jak nauczyłem się czytać z korzyścią książki i czasopisma. Poznań, 1937. T. C. L.
- Pogorzelski W.** Analiza matematyczna. T. I, II. W-wa, 1932/6. Kom. Wydaw. Bratniej Pomocy Stud. Polit. Warsz.
- Porębski E.** Organizacja małego i średniego przedsiębiorstwa przemysłowego. W-wa, 1932. Instytut Szerzenia Praktycznej Wiedzy Przemysłowej.
- „Prawda“.** „Prawda“. Książka zbiorowa dla uczczenia 25-letniej działalności Aleksandra Świętochowskiego. 1870 — 1895. Lwów, 1889. Altenberg.
- Pszczółkowski S.** Zarys ekonomji. W-wa, 1936. Dom Ks. Polskiej.
- Pułaski H.** Kronika polskich rodów szlacheckich Podola, Wołynia i Ukrainy. T. I. Brody, 1911. West.
- Rietschel H.** Podręcznik ogrzewania i wietrzenia. Wyd. 9 W-wa, 1933. Związek Właścicieli Przedsiębiorstw Urządzeń Zdrowotnych.
- Romer E.** Polityczny atlas kieszonkowy. Lwów, 1937. Książnica-Atlas.
- Rose E.** Cel i metody walki z kryzysem. W-wa, 1932. Gebethner i Wolff.
- Samolewicz S.** Zarys polskiego prawa zobowiązań. Wyd. 2. Lwów, 1937. Księgarnia T. S. L.
- Sikorski Cz.** Towaroznawstwo. Poznań, 1936. Spółka Pedagogiczna.
- Skład J.** Kurs narciarstwa metodą równoległych nart. Lwów, 1936. Książnica-Atlas.
- Skwarczyńska S.** Rozwój wątków i obrazów w twórczości Mickiewicza. Lwów, 1934. „Przegląd Humanistyczny“.
- Skwarczyńska S.** Szkice z zakresu teorii literatury. Lwów, 1932. Zakł. Nar. im. Ossolińskich.
- Smoliński J.** Karaimi i bożnica ich w Łucku. W-wa, 1912. „Ziemia“.
- Sosnowski J.** Myśli Niepodległe. W-wa, 1936. Gł. Składnica Harcerska.
- Sosnowski J.** Służba harcerska. W-wa, 1936. Harc. Biuro Wydawnicze.
- Sosnowski J.** Wytyczne programowe pracy zastępów chłopców starszych. Wyd. 2. W-wa, 1936. Harc. Biuro Wydawnicze.
- Sprawności.** Sprawności zuchowe. Katowice, 1936. „Na tropie“.
- Stecki T. J.** Łuck starożytny i dzisiejszy. Kraków, 1876. „Czas“.
- Sznerr A.** Podręcznik spawania i cięcia metali przy pomocy płomienia acetyleno-tlenowego. Materiały i urządzenia. W-wa, 1929. Stow. dla Rozwoju Spawania i Cięcia Metali w Polsce.
- Sznerr A. — Dobrowolski Z.** Podręcznik spawania i cięcia metali przy pomocy płomienia acetyleno-tlenowego. Technika spawania. W-wa, 1932. B. w.
- Sznerr A. — Dobrowolski Z.** Podręcznik spawania i cięcia metali. Zastosowania. Spawanie w kotlarstwie, ogrzewnictwie i kanalizacji. W-wa, 1934. Stow. dla Rozwoju Spawania i Cięcia Metali w Polsce.
- Ścibor-Rylski E.** Zarys ekonomji rolniczej. Poznań, 1934. Rolnicza Drukarnia.
- Technik.** Technik. Podręcznik dla inżynierów. Wyd. 2. Tom I. W-wa, 1936. Stow. Techników Polskich.
- Timoszenko S.** Kurs wytrzymałości materiałów. Wyd. 2. Lwów, 1931. Książnica-Atlas.

- Tokarski F. Maszynoznawstwo ogólne. Cz. I, II. W-wa, 1932. Trzaska, Evert i Michalski.
- Turczynowicz S. Budowle wiejskie. W-wa, 1937. Księgarnia Rolnicza.
- Weber J. Zarys kowalstwa i obróbki termicznej. Łódź, 1935. Izba Przemysłowo-Handlowa.
- Wereszczyński A. Wiadomości o Polsce współczesnej. Wyd. 7. Lwów, 1936. Zakł. Nar. im. Ossolińskich.
- Wojciechowski S. Spółdzielnie rolnicze. Poznań, 1936. Księgarnia Św. Wojciecha.
- Wójcicki M. Ogrzewnictwo. W-wa, 1929. Trzaska, Evert i Michalski.
- Zakrzewski S. Zagadnienia historyczne. T. I, II. Lwów, 1936. Zakł. Nar. im. Ossolińskich.
- Zamoyski T. Za kulisami współczesnej chemii. W-wa, 1933. Dom Książki Polskiej.
- Zir muns kij V. Wstęp do poetyki. W-wa, 1934. Koło Polonistów U. W.

NOWE KSIĄZKI I WYDAWNICTWA.

Pragmatyka Nauczycielska. Nakładem księgarni „Książka” Aleksandra Mazzucato we Lwowie, ul. Czarnieckiego 12, została wydana „Pragmatyka Nauczycielska” w opracowaniu Ludwika Tarasa, em. inspektora szkolnego. W Pragmatyce tej podane są nie zależnie od przepisów zasadniczych ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli, również pewne komentarze co do ich stosowania oraz rozporządzenia wykonawcze obecnie obowiązujące.

Cena sprzedażna Pragmatyki wynosi zł. 2.80.

Z. Czerny i M. Strasburger. Teoria przyrządzania potraw. Książnica-Atlas. Lwów — Warszawa. Str. 214 Zł. 6.40.

Nowe to wydawnictwo Książnicy-Atlas stanowi II część wydanej w roku bieżącym książki Zofii Czerny: Przyrządzanie potraw, która jest zbiorem przepisów, zrationalizowanych pod względem dietetycznym i ekonomicznym. Ponieważ ta książka kucharska została wydana w formie kartoteki a przepisy ujęte w treściwe punkty, konieczne było wydanie części II, która wyjaśnia i uzasadnia zastosowane w przepisach metody pracy. Przystępna cena „Teorii przyrządzania potraw” sprawia, że jest ona dostępna dla każdej szkoły i nauczycielki gospodarstwa, jak również dla każdej pani domu, pragnącej podnieść w swej rodzinie poziom codziennego żywienia.

Nauczycielce gospodarstwa „Teoria przyrządzania potraw” przynosi materiał starannie dobrany i ściśle dostosowany do praktyki kucharskiej, ułatwiający jej wyjaśnianie uczniom zjawisk, z którymi na lekcjach przyrządzania potraw stykają się na każdym kroku.

Dopomoże jej również do systematycznego ugrupowania materiału według techniki przyrządzania potraw, które dla umożliwienia przejrzystego ich przeglądu są uporządkowane w tabelach.

Ilustracje obejmują zarówno odpowiednie wykresy, jak studia różnych najpospolitszych produktów pod mikroskopem, oraz patologiczne zmiany, wywołane błędnym żywniem.

K. Pomijański. „Zielarstwo uspołecznione”. Pod tym tytułem wyszła świeżo z druku broszura, wydana nakładem Spółdzielni Wydawniczej „Spółnota Pracy” w Warszawie.

Książeczka ta zoopatrzona jest w przedmowę Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych Rz. P. i omawia gruntownie nader aktualne u nas zagadnienie unormowania uprawy ziół leczniczych i zorganizowania zbytu tychże ziół na zasadach społecznych.

Zielarstwo, racjonalnie uprawiane, stanowić może bardzo dochodową gałąź gospodarstwa rolnego. Dotychczas handel ziołami jest przeważnie terenem niezdrowej spekulacji i wyzysku. Jak handel ten unormować, uczy wymieniona broszurka, której główne rozdziały są następujące:

1. Kłopoty zielarskie, 2. Zakres i rozmiar gospodarki ziołowej, 3. Możliwości dalszego rozwoju zielarstwa, 4. Co zrobiono dotychczas? 5. Co robić dalej? (Organizacja producentów, zbiornice ziół, dostawcy spółdzielni zielarskich, planowa uprawa ziół, organizacja zbytu, przemysł przetwórczy) i inne.

Książkę w cenie 1 zł. wraz z przesyłką nabyć można we wszystkich księgarniach i Związkach Spółdzielczych lub wprost u wydawcy — „Spółnota Pracy”, Warszawa, Marszałkowska 149 (P.K.O. Nr. 17381, tel. 271-90).

Katalogi wydawnictw Książnicy-Atlas. W ostatnich czasach wydała Książnica-Atlas szereg katalogów działowych, obejmujących rzeczowo opracowane zestawienie jej wydawnictw. Z katalogów tych, mogą służyć jako pomoc w pracy nauczyciela następujące:

„Pedagogika — Dydaktyka — Mytodyka”.

„Beletrystyka”.

„Encyklopedia”.

„Lektura dla młodzieży” oraz

„Wydawnictwa kartograficzne”.

Mogą one oddać wielkie usługi czy to dla własnego dokształcania się, czy też w pracy oświatowej poza szkołą.

Katalogi te można otrzymać bezpłatnie w każdej lepszej księgarni, względnie wprost u nakładcy: Książnica-Atlas, Lwów, Czarnieckiego 12 lub Warszawa I, Nowy-Swiat 59.

Prenumerata roczna zł. 6, półroczna zł. 3. Nr. pojedynczy 60 gr. Konto P.K.O. Nr. 30.365.

Adres Redakcji i Administracji: RÓWNE WOŁYŃSKIE, KURATORIUM.

Drukarnia Samorządowa, Równe, XIII Dywizji 3, tel. 146.